

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare

Având în vedere agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei care a determinat creșterea prețului pe piață a energiei și gazelor naturale, și a condus la efecte negative majore asupra prețului resurselor materiale utilizate în agricultură, precum îngrășăminte chimice, combustibili și pesticide, aceste creșteri au un impact direct asupra securității alimentare și a accesibilității prețurilor alimentelor la nivel mondial.

Luând în considerare creșterea costurilor de producție la niveluri nesustenabile și implicit a prețurilor pe piață a produselor agricole primare și a produselor alimentare procesate au condus la majorarea prețurilor unor produse agricole și agroalimentare de bază, determinând scăderea puterii de cumpărare a populației.

Prețurile alimentelor procesate și-au accelerat consistent și generalizat ritmul de creștere de-a lungul anului 2022, pe fondul evoluțiilor pe piețele materiilor prime energetice și agroalimentare.

În cursul anului 2022, toate produsele principale alimentare de baza, precum zahăr, ulei, cartofi, lapte, ouă, carne, pâine, legume, fructe, au înregistrat scumpiri semnificative, care se mențin și în prezent și produc distorsiuni pe piața produselor agricole și alimentare, cu impact negativ major asupra nivelului consumului și a puterii de cumpărare a consumatorilor finali, cu afectarea siguranței și securității alimentare a populației.

În cursul anului 2023, în luna februarie, indicii prețurilor de consum la principalele mărfuri alimentare, publicați de către Institutul Național de Statistică, au semnalat creșteri de prețuri față de lunile decembrie 2022 și ianuarie 2023.

În vederea asigurării hranei pentru populație, a menținerii și creșterii locurilor de muncă, asigurării securității alimentare este necesară reglementarea fără întârziere a acestor aspecte și ținând seama că nepromovarea în regim de urgență a prezentului act normativ poate avea impact negativ asupra puterii de cumpărare a populației, stării de sănătate a acesteia și implicit asupra producătorilor prin scăderea cererii pe piață, întreruperea contractelor și a proiectelor existente.

Statul are și rolul de a asigura securitatea alimentară a cetățenilor săi, adică trebuie să se asigure că fiecare individ beneficiază de cantități optime de alimente sigure de consum, cu o bună valoare nutrițională, care să mențină sănătatea, să asigure starea de bine și nivelul de activitate fizică, și de asemenea să asigure apa potabilă necesară preparării acestor alimente.

Creșterea abruptă a prețurilor alimentelor produce dezechilibre majore între cerere și ofertă pe piața produselor agroalimentare, fiind o disfuncționalitate evidentă a pieței, resimțită și de consumatorul final, deosebit de vulnerabil, ceea ce impune luarea unor măsuri urgente cu caracter temporar în vederea limitării acestor efecte.

Întrucât elementele prezentate definesc un context excepțional și vizează interesele economice ale României, având în vedere că statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea continuării activității economice,

În considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie situație de urgență, extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, a fost necesară promovarea proiectului de Ordonanță de urgență privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare.

În temeiul art. 115 alin.(4) din **Constituția României**, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență

Art. 1 Prezenta ordonanță de urgență instituie pentru sectorul agricultură și industrie alimentară, măsura cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare.

Art. 2 Măsura cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor se aplică tuturor operatorilor economici înregistrați în România, indiferent de forma de organizare, pe întreg lanțul de producție, import, comerț intracomunitar, distribuție și vânzare cu amănuntul, pentru produsele agricole și alimentare descrise în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență.

Art. 3 (1) Prin măsura cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor, se limitează adaosurile comerciale practicate în mod specific asupra produselor prevăzute în anexă, după cum urmează:

a) cota de adaos comercial practică de procesator poate fi de maximum 20%, față de costul de producție al produsului, calculat potrivit reglementărilor contabile în vigoare, respectiv Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, în care sunt incluse cheltuielile directe și indirecte;

b) cota de adaos comercial practică în mod cumulat pe întreg lanțul de distribuție, indiferent de numărul distribuitorilor de pe lanț, poate fi de maximum 5%, față de prețul de achiziție la care se adaugă cheltuielile operaționale;

c) cota de adaos comercial practică de comerciant la vânzarea cu amănuntul și cash&carry poate fi de maximum 20%, față de prețul de achiziție, la care se adaugă cheltuielile directe și indirecte ale comerciantului; în cota de adaos comercial de maximum 20% vor fi incluse și remizele și risturnele, prevăzute în art. 3 pct. 6 din Legea nr. 81/2022 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar.

(2) Procedura de formare a prețului la raft pentru produsele prevăzute în anexă trebuie să fie unitară atât pentru produsele marcă privată ale producătorilor cât și pentru produsele marcă proprie ale comerciantului.

(3) Comercializarea produselor din anexă, pe perioada de aplicare a prezentei ordonanțe, se face doar cu prezentarea dovezilor de către persoanele prevăzute la art. 2 cu privire la valoarea adaosului comercial aplicat produselor vândute. În cazul vânzărilor succesive între persoanele prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) comercializarea produselor din anexă se face doar cu prezentarea dovezilor valorii adaosului comercial cumulat.

(4) Dovezile prevăzute la alin. (3) constau în declarații pe propria răspundere asumate de reprezentanții persoanelor prevăzute la art. 2.

Art. 4 Adaosurile comerciale se aplică la valoarea fără TVA a produselor agricole și alimentare prevăzute în anexa la prezenta ordonanță de urgență.

Art. 5 Contractele comerciale în desfășurare ale căror termene și condiții sunt contrare prevederilor prezentei ordonanțe de urgență vor fi modificate corespunzător în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei Ordonanțe de urgență.

Art. 6 (1) Nerespectarea cotelor de adaos prevăzute la art. 3 de către procesatori, distribuitori sau comercianți la vânzarea cu amănuntul și cash&carry, constituie contravenție, și se sancționează conform *Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea 180/2002, cu modificările și completările ulterioare*, dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiune.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 8 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amendă de la 100.000 lei la 2.000.000 lei.

(3) Verificarea și constatarea contravențiilor prevăzute la alin. (1) precum și aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (2) se fac de către Autoritatea Națională de Administrare Fiscală, prin organele de control abilitate ale structurilor subordonate, Agenția Națională pentru Protecția Consumatorilor și de către Consiliul Concurenței, după caz.

Art. 7 Prezenta ordonanță de urgență se aplică pentru o perioadă de 90 de zile de la data intrării acesteia în vigoare.

Art. 8 Dispozițiile art. 6 intră în vigoare în termen de 10 zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României.

Art. 9 Persoanele prevăzute la art. 3 au obligația, ca pe perioada de aplicare a prezentei ordonanțe să depună toate diligențele necesare pentru asigurarea în cantități suficiente a produselor prevăzute în anexă.

Art. 10 Prevederile prezentei ordonanțe de urgență intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării, cu excepția prevederilor art. 5 și art. 8 care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României.

PRIM-MINISTRU

Ion-Marcel CIOLACU

Lista de produse agricole și alimentare

1. Pâine albă simplă cu gramaj cuprins între 300-500 grame, fără specialități
2. Lapte de vacă de consum 1L, grăsime 1,5% cu excepția UHT
3. Brânză telemea de vacă vrac
4. Iaurt simplu din lapte de vacă, 3.5% grăsime, cu gramaj maxim 200 grame
5. Făină albă de grâu "000" 1 Kg
6. Mălai 1 kg
7. Ouă de găină calibrul M 10 buc.
8. Ulei de floarea-soarelui 1L
9. Carne proaspătă pui*
10. Carne proaspătă porc**
11. Legume proaspete vrac***
12. Fructe proaspete vrac****
13. Cartofi proaspeți albi vrac
14. Zahăr alb tos 1 Kg

* Carne pui, în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, înseamnă: pui întreg, tacâmuri de pui, pulpe pui întregi cu os și aripi pui, varianta standard

** Carne porc, în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, înseamnă: carne porc lucru, pulpă porc cu os și fără os, spată de porc

*** Legume proaspete vrac, în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, înseamnă: roșii, ceapă, castraveți, fasole uscată, morcovi, ardei gras Bianca și ardei kapia.

**** Fructe proaspete vrac, în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, înseamnă mere roșii și mere golden, prune, pepene roșu, struguri de masă